

Broj: 03-02-1290/2023
Sarajevo, 03.01.2025. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- **Zastupnički dom -**
gosp. Dragan Mioković, predsjedatelj
- **Dom naroda -**
gosp. Tomislav Martinović, predsjedatelj

Poštovani,

Sukladno članku IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u svezi sa člankom 172. stavak (1) Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i člankom 164. stavak (1) Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24), **radi razmatranja i usvajanja po skraćenom postupku, dostavljam Vam PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NOVČANIM POTPORAMA U POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 45. sjednici, održanoj 30.12.2024. godine.

Prijedlog zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine u pisanoj i elektronskoj formi (CD).

S poštovanjem,

Privitak:

- Prijedlog zakona na hrvatskom jeziku (CD),
- Izjava o usklađenosti,
- Obrazac broj 2,
- Obrazac IFP-NE,
- Odredbe zakona koje se mijenjaju, dopunjuju i brišu i
- Zakon o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službene novine Federacije BiH“, br. 42/10 i 99/19)

Co: Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva
gosp. Kemal Hrnjić, ministar

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NOVČANIM POTPORAMA U
POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU**

Sarajevo, prosinac 2024. godine

**PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NOVČANIM POTPORAMA U
POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU PO SKRAĆENOM POSTUPKU**

Sadržaj izmjena i dopuna predloženog Zakona odnosi se na izmjene koje su predložene od strane kantona i korisnika novčanih potpora, odnosno od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva koje trebaju biti implementirane što je moguće prije, odnosno već u Programu poticaja za 2025. godinu. Izmjenama i dopunama osnovnog teksta Zakona ne mijenja se suština Zakona već se samo jasno precizira način realizacije, dodatne kontrole nad realizacijom novčanih potpora, ubrzava klijentima ostvarivanje prava uvođenjem mogućnosti žalbe na prvostupanjsko rješenje, jasno postupanje u postupcima nakon izdavanja zabrana apliciranja i preciznije definiranje prava na potporu.

Radi navedenog, predlaže se da se isti u skladu sa člankom 172. stavak (1) Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i člankom 164. stavak (1) Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24) donese po skraćenom postupku.

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O NOVČANIM POTPORAMA U POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU**

Članak 1.

U Zakonu o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službene novine Federacije BiH“, br. 42/10 i 99 /19) u članku 7. stavak (1) mijenja se i glasi:

„(1) Da bi poljoprivredno gospodarstvo imalo status komercijalnog poljoprivrednog gospodarstva mora imati minimalni opseg proizvodnje koji odgovara minimalnoj poticanoj količini iz Dodatka II. ovog Zakona.“

Iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

„(2) Poljoprivredna gospodarstva koja ne ispune kriterij iz stavka (1) ovog članka su nekomercijalna poljoprivredna gospodarstva.“

Dosadašnji st. (2), (3), (4), (5) i (9) brišu se, a st. (6), (7) i (8) postaju st. (3), (4) i (5).

Članak 2.

U članku 12. u stavku (1) točka a) podtočka 1. iza riječi: „kultura“ dodaje se riječ: „gljiva“, u alineji 6 iza riječi: „patlidžan“ dodaju se riječi: „dinja i lubenica“, a u alineji 9 iza riječi: „voće“ dodaje se riječ: „gljive“,.

Članak 3.

U članku 13. st. (1), (2) i (3) brišu se.

Članak 4.

U članku 27. na kraju stavka (2) dodaje se nova rečenica koja glasi: „Ukoliko se na istoj katastarskoj parceli odvija sukcesivna sadnja istih ili različitih kultura povrća u zaštićenom prostoru (plastenik, staklenik) klijent može podnijeti maksimalno dva pojedinačna zahtjeva u okviru Programa potpora“.

U stavku (8) riječ: „vrše“ zamjenjuje se riječima: „mogu vršiti“.

Iza stavka (8) dodaju se novi st. (9) i (10) koji glase:

„(9) Dodatnu kontrolu novčanih potpora po modelu poticaja proizvodnji na terenu, u suradnji sa kantonalnim ministarstvima, mogu vršiti i službenici Federalnog ministarstva poljoprivrede koje ovlasti federalni ministar poljoprivrede.

(10) Federalno ministarstvo poljoprivrede, nadležna kantonalna ministarstva, kantonalni poljoprivredni zavodi, odnosno općinske službe nadležne za poslove poljoprivrede, ukoliko su tim službama preneseni poslovi iz stavka (3) ovog članka, za potrebe provođenja kontrole

na terenu i utvrđivanja činjenica u postupku odobravanja novčane potpore, mogu koristiti fotografije sa geolokacijom, satelitske snimke ili druge snimke nastale snimanjem iz zraka.“

Dosadašnji stavak (9) postaje stavak (11).

Članak 5.

U članku 28. stavak (4) mijenja se i glasi:

„(4) Federalno ministarstvo poljoprivrede nakon izvršene administrativne kontrole dostavljene dokumentacije u okviru zahtjeva i provedene kontrole na terenu u skladu sa planom kontrole, donosi rješenje o odobravanju novčane potpore klijentima čiji su zahtjevi pravovremeni, utemeljeni i potpuni.“

Stavak (6) mijenja se i glasi:

„(6) Federalno ministarstvo poljoprivrede donosi rješenje kojim odlučuje o zahtjevima klijenata čiji zahtjevi su nepravovremeni, nepotpuni ili neutemeljeni.“

Iza stavka (6) dodaje se novi stavak (7) koji glasi:

„(7) Protiv rješenja iz st. (4) i (6) ovog članka može se uložiti prigovor „Federalnom ministru poljoprivrede“ u roku od 8 (osam) dana od dana prijema rješenja. Federalni ministar poljoprivrede imenuje povjerenstvo za rješavanje o prigovorima. Povjerenstvo izrađuje prijedlog rješenja i dostavlja federalnom ministru poljoprivrede na potpis. Rješenja donesena po prigovoru su konačna i protiv istih se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Kantonalnog suda u Sarajevu.“

Dosadašnji stavak (7) postaje stavak (8).

Članak 6.

Članak 49. mijenja se i glasi:

„Članak 49.

- (1) Klijent gubi pravo na ostvarivanje novčane potpore, odnosno izdaje mu se rješenje o zabrani apliciranja za novčane potpore u slučaju:
  - a) ukoliko je ostvario novčanu potporu na temelju netočnih podataka;
  - b) ako nenamjenski koristi dobivena sredstva (ne zadrži predmet novčane potpore na vlastitom gospodarstvu u propisanom razdoblju);
  - c) ukoliko je pravosnažnom sudskom presudom osuđen za krivično djelo Obmana pri dobivanju kredita ili drugih pogodnosti iz čl. 268. Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine.
- (2) Federalni ministar poljoprivrede donosi rješenje o zabrani apliciranja iz stavka (1) ovog članka sa danom pravosnažnosti sudske presude iz stavka (1) točka c) ovog članka odnosno danom pravosnažnosti rješenja kojim je klijentu naložen povrat sredstava. Rješenje o zabrani apliciranja važi od dana donošenja do isteka tri godine od dana povrata novčanih sredstava u cjelini.
- (3) Rješenje kojim se izriče zabrana apliciranja je konačno u upravnom postupku i protiv istog nije dozvoljena žalba ali se tužbom može pokrenuti upravni spor kod Kantonalnog suda u Sarajevu. Tužba izjavljena protiv ovog rješenja ne odgađa izvršenje istog.“

Članak 7.

Dodatak I. Izračunavanje ukupnog obujma poslovanja poljoprivrednog gospodarstva, briše se.

Članak 8.

U DODATKU II. Prioriteti u modelu poticaja proizvodnji iza riječi: „Poticanje ratarskih i povrtlarskih kultura“ dodaju se riječi: „i gljiva“, u osmom redu iza riječi: „Povrće“ dodaju se riječi: „na otvorenom polju“, iza osmog reda dodaju se novi redovi devet i deset koji glase:

”

Povrće u zaštićenom prostoru	ha	0,1
Gljive	kg	1.000

”

dosadašnji redovi od devet do dvanaest postaju redovi od jedanaest do četrnaest, a u novom redu četrnaest iza riječi: „Sjemeni deklarirani“ dodaju se riječi: „i prirodni“.

(4) U DODATKU II. Prioriteti u modelu poticaja proizvodnji, u dijelu Poticanje stočarstva i stočarskih proizvoda – Peradarstvo, redovi jedan i dva mijenjaju se i glase:

”

Nesilice u fazi eksploatacije	kljun	1.000 po turnusu
Brojleri	kljun	1.000 po turnusu

”

Članak 9.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

OBRAZLOŽENJE
PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NOVČANIM
POTPORAMA U POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU

I. USTAVNI TEMELJ

Ustavni temelj za donošenje ovog Zakona sadržan je u odredbi točke c.) Amandmana VIII na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojoj je u isključivoj nadležnosti Federacije utvrđivanje ekonomske politike, uključujući planiranje i obnovu, te politiku korištenja zemljišta na federalnoj razini.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Zakon o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službene novine Federacije BiH“, br. 42/10 i 99/19), izvršene su izmjene članka 7. kako bi se pojednostavila definicija i utvrđivanje statusa komercijalnog i nekomercijalnog poljoprivrednog gospodarstva.

U članku 12. izvršena je dopuna tako da se sada u sustavu potpora proizvodnji može dodjeljivati i potpora proizvodnji gljiva, dinja i lubenica, a što do sada nije bio slučaj.

U članku 13. stavak (1) propisano je: „Klijenti su dužni izvršiti prijavu proizvodnje definirane u Dodatku II. za koju očekuju novčanu potporu u narednoj godini, najkasnije do 15. studenog tekuće godine nadležnom kantonalnom ministarstvu“, kao i stavkom (3) istog članka: „Klijenti koji ne izvrše prijavu planirane proizvodnje u roku iz stavka (1) ovog članka neće moći ostvariti pravo na potporu, osim u prvoj godini primjene ovog Zakona“. Uslijed protoka vremena od donošenja ovog zakona, a na inicijativu Odbora za poljoprivredu Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, kao i Ministarstva poljoprivrede Kantona 10, te kontinuiranih zahtjeva drugih kantonalnih ministarstava, odnosno državnih službenika koji rade na tim poslovima, poljoprivrednih udruženja i korisnika novčanih potpora, utvrđeno je da je ova odredba administrativno suvišna.

Plan prijave proizvodnje (PPP) iz članka 13. navedenog Zakona, se koristio za prikupljanje podataka i informacija o planiranom obimu i vrsti proizvodnje od strane klijenata za narednu godinu, a sve s ciljem kreiranja politika i mjera novčanih potpora radi stvaranja uvjeta i mogućnosti za povećanje poljoprivredne proizvodnje u Federaciji BiH. U vrijeme donošenja ovog Zakona Registar poljoprivrednih gospodarstava (RPG) i registar klijenata (RK) nije bio u funkciji.

Uspostavom RPG i RK ova odredba je izgubila smisao jer su isti dali kvalitetnije i sigurnije informacije i podatke o korisnicima novčanih potpora koji se sad koriste za kreiranje poljoprivredne politike i mjera novčanih potpora.

Napominjemo da plan prijave proizvodnje (PPP) nema direktan utjecaj na isplatu novčane potpore klijentima, jer se ista ne vrši na temelju navedenog plana, niti se na temelju nje utvrđuje obim proizvodnje, nego se isplata i obim proizvodnje vrši na temelju drugih provedbenih akata.

Članak 27. Zakona u stavku (2) klijentima koji se bave proizvodnjom povrća u zatvorenim prostorima (plastenici i staklenici), i imaju sukcesivno dvije ili više sjetvi u

razdoblju realizacije godišnjeg Programa potpora, omogućeno je podnošenje zahtjeva i ostvarivanje prava na potporu za najviše dvije proizvodnje na istoj katastarskoj čestici. U novim stavcima (9) i (10) propisano je da nadzor i kontrolu u fazi proizvodnje na terenu potencijalnih klijenata, kao i tokom prikupljanja i obrade dokumentacije, a prije dostavljanja Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vrše kantonalni poljoprivredni inspektori. Novim stavcima uvodi se dodatna kontrola novčanih potpora po modelu poticaja proizvodnji na terenu koju mogu vršiti i službenici Federalnog ministarstva poljoprivrede koje ovlasti federalni ministar poljoprivrede i za potrebe provođenja kontrole na terenu, mogu se koristiti fotografije sa geolokacijom, satelitske snimke ili druge snimke nastale snimanjem iz zraka.

Članak 28. Zakona u stavcima (4) i (6) nije predviđao mogućnost podnošenja žalbe na rješenje o dodjeli sredstava potpore odnosno rješenje o odbijanju ili odbacivanju zahtjeva klijenta u okviru modela kapitalnih ulaganja, modela ruralnog razvoja, modela potpore dohotku i ostalih vrsta potpora, nego je klijent mogao pokrenuti upravni spor kao vanredni pravni lijek. Dodavanjem stavka (7) uvedena je mogućnost podnošenja žalbe na rješenja o dodjeli novčane potpore i rješenja o odbijanju odnosno odbacivanju zahtjeva za dodjelu novčane potpore Povjerenstvu za žalbe koje osniva federalni ministar poljoprivrede. Na taj način Zakon olakšava i ubrzava postupak rješavanja predmeta tako da se umjesto upravnog spora koji se obično vodi po tri ili više godina dobiva instrument koji će stranci omogućiti ostvarivanje prava u roku od 30 ili 60 dana, te znatno rasteretiti sudove od nepotrebnih postupaka.

Također, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva podržava prijedlog koji su podnijeli Sanela Klarić, delegatkinja u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH i Damir Nikšić, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH da se u osnovnom Zakonu detaljnije definiše postupanje u situacijama izdavanja zabrane klijentima koji dobivena sredstva novčanih potpora nenamjenski koriste ili su ih dobila na temelju netočnih podataka. Cilj izmjene zakona jeste da se ne dozvoli ponovno apliciranje na novčane potpore klijentima koji su prekršili određene odredbe zakona, kao i da se izvrši usuglašavanje sa i preciziranje postupanja u odnosu na Zakon o poljoprivredi ("Službene novine Federacije BiH", br. 88/07, 4/10, 27/12, 7/13 i 82/21).

Zbog izmjena u članku 7. Dodatak I. izgubio je svoju svrhu budući da više nije potrebno izračunavati obujam poslovanja gospodarstva.

Dopune i izmjene u DODATKU II. Prioriteti u modelu poticaja proizvodnji izvršene su radi odvojenog tretiranja proizvodnje povrća na otvorenom polju i povrća koje se proizvodi u zaštićenim prostorima (plastenici i staklenici). Naime, ulaganje u podizanje plastenika i staklenika je daleko veće nego u proizvodnju povrća na otvorenom polju tako da je bilo potrebno smanjiti minimalnu poticanu površinu za zaštićene prostore na 0,1 umjesto 0,5 ha. Ovo će omogućiti većem broju klijenata ostvarivanje prava na federalnu novčanu potporu. Iz istog razloga minimalna poticana količina za brojere smanjena je sa 5.000 na 1.000 kljunova.

Imajući u vidu da se radi o izmjenama manjeg obima, predložen je skraćeni postupak za donošenje predmetnog Zakona.

III. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH PRAVNIH RJEŠENJA

Članak 1. Ovom izmjenom u članku 7. dosadašnji stavci (1) do (6) brišu se i zamjenjuju novim stavcima (1) i (2). U prethodnom tekstu Zakona u članku 7. status svakog pojedinog komercijalnog poljoprivrednog gospodarstva trebalo je izračunavati utvrđivanjem opsega proizvodnje putem broja proizvodnih jedinica za svaku proizvodnju na temelju

koeficijenata prikazanih u Dodatku I. Predloženom izmjenom članka 7. pitanje komercijalnosti poljoprivrednog gospodarstva rješavamo jednostavnim usklađivanjem minimalnog opsega proizvodnje sa minimalnom poticanom količinom iz Dodatka II. Ovo je daleko jednostavnije i lakše provedivo rješenje te se u potpunosti uklapa u odredbe novih stavaka (3) i (4) ovog članka.

Članak 2. Dopunom u članku 12. u okviru proizvodnje ratarskih, povrtlarskih i voćarskih kultura, proizvodnje grožđa i maslina omogućena je isplata potpore i za proizvodnju gljiva, što do sada nije bio slučaj. Na ovaj način će i proizvođači gljiva moći biti uvršteni u program novčanih potpora te ostvarivati pravo na potporu po modelu poticaja proizvodnji.

Članak 3. Izmjenom u članku 13. brisanjem stavaka (1), (2) i (3), brišu se odredbe koje su poljoprivrednim proizvođačima predstavljali administrativnu barijeru za ostvarenje novčanih potpora, a ista je postala i suvišna iz razloga što se kvalitetniji podaci dobivaju kroz Registar poljoprivrednih gospodarstava i registar klijenata koji nije bio funkcionalan u vrijeme donošenja ovog zakona.

Članak 4. Dopunom članka 27. u stavku (2) klijentima koji se bave proizvodnjom povrća u zatvorenim prostorima (plastenici i staklenici), i imaju sukcesivno dvije ili više sjetvi u razdoblju realizacije godišnjeg Programa potpora, omogućeno je podnošenje zahtjeva i ostvarivanje prava na potporu za najviše dvije proizvodnje na istoj katastarskoj čestici. U dodatim novim st. (9) i (10) dato je ovlaštenje Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva da može, u suradnji sa kantonalnim ministarstvima, vršiti kontrolu na terenu potencijalnih klijenata što do sada nije bio slučaj i ostavljena je mogućnost korištenja podataka nastalih putem fotografija sa geolokacijom, satelitskih snimaka kao i snimaka dronova za potrebe utvrđivanja činjenica u postupku ostvarivanja prava na novčanu potporu kada za to postoje tehnički uvjeti.

Članak 5. Izmjenama članka 28. predviđena je mogućnost podnošenja prigovora na rješenje o dodjeli sredstava potpore, odnosno rješenje o odbijanju ili odbacivanju zahtjeva klijenta u okviru modela kapitalnih ulaganja, modela ruralnog razvoja, modela potpore dohotku i ostalih vrsta potpora. Naime, izmjenom stavka (4) propisano je donošenje rješenja o odobravanju novčane potpore, a izmjenom stavka (6) propisano je donošenje rješenja o neblagovremenim, nepotpunim i neosnovanim zahtjevima. Dodavanjem novog stavka (7) uvedena je mogućnost ulaganja prigovora na navedena rješenja prema Povjerenstvu za rješavanje o prigovorima koje osniva Federalni ministar poljoprivrede.

Članak 6. Izmjenom članka 49. Zakona detaljnije i preciznije se definiraju situacije u kojima klijent gubi pravo na ostvarivanje novčanih potpora, određuje se nadležni organ koji donosi rješenje o zabrani apliciranja za novčane potpore, te se jasno utvrđuje vrijeme trajanja zabrane apliciranja, odnosno gubitak prava na ostvarivanje novčanih potpora. Pravosnažnost rješenja kojim je utvrđeno postojanje jednog ili više slučajeva kojim klijent gubi pravo na ostvarivanje prava na potporu ili rješenja kojim je klijentu naložen povrat sredstava uzet je kao početak trajanja razdoblja zabrane iz razloga osiguranja maksimalne pravne sigurnosti, potpune primjene svih relevantnih odredbi zakonskih i podzakonskih propisa, te izbjegavanja nastanka štete koju bi klijent mogao pretrpjeti ukoliko bi sud u

presudi odlučio u korist klijenta, odnosno tužitelja, a navedenu štetu bi neko morao i nadoknaditi.

Članak 7. Zbog izmjena u članku 7. Dodatak I. izgubio je svoju svrhu budući da više nije potrebno izračunavati obujam poslovanja gospodarstva kako bi se utvrdio status komercijalnosti ili nekomercijalnosti budući je to riješeno na temelju minimalnih poticanih količina iz Dodatka II.

Članak 8. Vršiti dopune u DODATKU II. Prioriteti u modelu poticaja proizvodnji – Poticanje ratarskih i povrtlarskih kultura, tako da pojam povrće razdvaja u dvije kategorije, i to povrće na otvorenom polju za koje ostaje minimalna površina od 0,5 ha i povrće u zaštićenom prostoru gdje je minimalna poticana količina sada 0,1 ha. Također u dijelu Poticanje stočarstva i stočarskih proizvoda – Peradarstvo, izvršena je izmjena tako da je minimalna poticana količina za brojere smanjena sa 5.000 na 1.000 kljunova po turnusu, a za nesilice je uveden broj od 1.000 kljunova po turnusu.

Članak 9. Definiše stupanje na snagu Zakona osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

IV. USKLAĐENOST

Ne postoji odgovarajući propis EU sa kojim je potrebno izvršiti usklađivanje predmetnih izmjena i dopuna zakona. Zakon o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službene novine Federacije BiH“, br. 42/10 i 99/19) donesen je 2010. godine i utemeljen je na EU Uredbama koje su važile za razdoblje 2007.-2013. godina. Od tada se Zajednička poljoprivredna politika EU (EU CAP) znatno izmijenila, odnosno mjere ruralnog razvoja u najnovijim Uredbama su drugačije koncipirane i po nazivima mjera i po njihovom sadržaju.

V. FINANCIJSKA SREDSTVA

Za donošenje ovog Zakona nije potrebno izdvajanje dodatnih sredstava iz Proračuna Federacije BiH.

ODREDBE ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, DOPUNJUJU I BRIŠU
(„Službene novine Federacije BiH“, br. 42/10 i 99/19)

Članak 7.

- (1) Temeljni kriterij za ostvarivanje novčane potpore iz modela poticaja proizvodnji, modela potpore dohotku i modela kapitalnih ulaganja je minimalan ukupan obujam poslovanja poljoprivrednog gazdinstva prikazan u Dodatku I. koji je sastavni dio ovoga Zakona.
- (2) U mjerenju ukupnog obujma poslovanja poljoprivrednog gazdinstva sabiru se pojedini obujmi poslovanja, izraženi u proizvodnim jedinicama.
- (3) Minimalan pojedini obujam poslovanja koji se može uključiti u obračun ukupnog obujma poslovanja poljoprivrednog gazdinstva iznosi 0,4 proizvodne jedinice.
- (4) Minimalan ukupan obujam poslovanja poljoprivrednog gazdinstva kao temeljni kriterij za razvrstavanje u komercijalna gazdinstva je tri proizvodne jedinice. Poljoprivredna gazdinstva koja ne ispune ovaj kriterij su nekomercijalna gazdinstva.
- (5) Obiteljsko poljoprivredno gazdinstvo koje udovolji minimalnom ukupnom obujmu poslovanja može odabrati status komercijalnog ili nekomercijalnog gazdinstva.
- (6) Komercijalna gazdinstva mogu ostvariti pravo na novčanu potporu u sklopu modela poticaja proizvodnji, modela kapitalnih ulaganja i modela ruralnog razvitka.
- (7) Nekomercijalna gazdinstva mogu ostvariti novčanu potporu u sklopu modela potpore dohotku i modela ruralnog razvitka.
- (8) Ostale pravne i fizičke osobe koje nemaju status poljoprivrednog gazdinstva mogu ostvariti pravo na novčane potpore određene u članku 21. ovoga Zakona, kao i pravo na novčane potpore u sklopu modela ruralnog razvitka, a izuzetno i u sklopu modela ostalih vrsta potpora ako ispune posebno propisane uvjete.
- (9) Do uspostave registara iz članka 24. ovoga Zakona poljoprivredna gazdinstva dužna su kod podnošenja zahtjeva za potporu priložiti izjavu o statusu poljoprivrednog gazdinstva (komercijalno/nekomercijalno), u čijem pravitku se nalazi popunjen obrazac Dodatka I.

Članak 12.

(1) Pravo na potporu proizvodnji može se ostvariti za:

a) biljnu proizvodnju:

1. Proizvodnju ratarskih kultura, povrtlarskih kultura, voćarskih kultura, grožđa i maslina:

- krušna žita (pšenica, raž i tritikale);

- stočna žita (kukuruz, stočni ječam i zob);

- krmno bilje (kukuruz za silažu, stočni kelj, stočni grašak, djetelina, lucerna, djetelinsko-travna smjesa, travne smjese, trave, grahorica i stočna repa);

- uljarice (soja, suncokret i uljana repica);
- šećerna repa;
- povrće (rajčica, paprika, krastavac, luk, mrkva, pastirjak, peršun, cikla, grah, grašak, češnjak, poriluk, špinat, kupus, kelj, salata, patlidžan i merkantilni krompir);
- heljda;
- ljekovito i aromatično bilje (kamilica, menta, lavanda, ružmarin, smilje, lovor i dr.);
- duhan, voće, grožđe i masline.

2. Proizvodnju sjemena:

- strnih žita,
- krompira,
- povrća,
- krmnog bilja,
- kukuruza,
- soje, uljane repice i suncokreta,
- sjemena zobi, ječma, tritikalea,
- autohtonih sorti povrća,
- sjemena trava, djetelina i djetelinsko-travnih smjesa.

3. Proizvodnju sadnog materijala:

- sadnica krošnjastih voćaka
- sadnica jagodičastog voća,
- sadnica vinove loze,
- presadnica povrća i ljekovitog bilja,
- autohtonih sorti voća.

b) Animalnu proizvodnju:

1. Govedarsku proizvodnju:

- proizvodnja svježeg kravljeg mlijeka,
- proizvodnja goveđeg mesa,
- uzgoj rasplodne stoke (krave, ženska telad),
- uzgoj goveda u sustavu krava - tele.

2. Ovčarsku i kozarsku proizvodnju:

- proizvodnja svježeg ovčjeg i kozjeg mlijeka,
- proizvodnja ovčjeg i kozjeg mesa,

- uzgoj rasplodne stoke (ovce, ovnovi, koze i jarci).

3. Svinjogojsku proizvodnju:

- proizvodnja svinjskog mesa,
- uzgoj rasplodne stoke (krmače).

4. Peradarsku proizvodnju:

- uzgoj (pilenke, nesilice i brojleri),
- uzgoj matičnog jata.

5. Pčelarsku proizvodnju:

- košnice pčela, uzgoj pčelinjih zajednica,
- proizvodnja meda.

6. Ribarsku proizvodnju:

- proizvodnja slatkovodne i morske ribe (šaran, pastrmka i lipljen, lubin i orada),
- uzgoj riblje mlađi autohtonih vrsta (mlađ potočne pastrmke, mekousne pastrmke, glavatice, zlatovčice i lipljena).

c) Organsku proizvodnju:

- biljni proizvodi iz točke a) ovoga članka ako se koriste za potrošnju u svježem stanju, odnosno kao sirovina za preradu u gotov proizvod sa eko znakom,
- animalni proizvodi iz točke b) ovoga članka ako se koriste za potrošnju u svježem stanju, odnosno kao sirovina za preradu u gotov proizvod sa eko znakom.

d) Izvorne zaštićene pasmine:

- bosanski brdski konj,
- domaća buša,
- domaći magarac,
- pas tornjak.

(2) Pravo na novčanu potporu mogu ostvariti i klijenti koji vrše otkup i prvi stupanj prerade poljoprivrednih proizvoda iz stavka (1) toč. a), b) i c) ovoga članka, pod uvjetom da otkupe domaću proizvodnju evidentiranu u asocijacijama poljoprivrednika, mjerodavnim ministarstvima i zavodima za poljoprivredu.

Članak 13.

(1) Klijenti su dužni izvršiti prijavu proizvodnje definirane u Dodatku II. za koju očekuju potporu u narednoj godini, najkasnije do 15. studenog tekuće godine mjerodavnom kantonalnom ministarstvu.

(2) Kantonalna ministarstva će najkasnije u roku od 30 dana od dana isteka roka iz stavka (1) ovoga članka dostaviti Federalnom ministarstvu poljoprivrede izvješće o dospjelim prijavama razvrstanim po proizvodnjama.

(3) Klijenti koji ne izvrše prijavu planirane proizvodnje u roku iz stavka (1) ovoga članka neće moći ostvariti pravo na potpore, osim u prvoj godini primjene ovoga Zakona.

(4) Način i uvjete ostvarenja novčane potpore po modelu poticaj proizvodnji propisat će federalni ministar poljoprivrede posebnim propisom.

Članak 27.

(1) Federalno ministarstvo poljoprivrede realizira Program potpora u suradnji sa kantonalnim ministarstvima.

(2) Klijent koji ispunjava uvjete za ostvarivanje novčane potpore po modelu poticaja proizvodnji podnosi zahtjev i propisanu dokumentaciju mjerodavnom kantonalnom ministarstvu, odnosno mjerodavnom kantonalnom poljoprivrednom zavodu.

(3) Kantonalna ministarstva i njihove stručne službe, odnosno kantonalni poljoprivredni zavodi, temeljem Programa potpora i posebitog propisa za model poticaja proizvodnji primaju zahtjeve, vrše provjeru dokumentacije, obrađuju zahtjeve i utvrđuju činjenično stanje na terenu.

(4) Kantonalna ministarstva mogu poslove iz stavka (3) ovoga članka prenijeti na općinsku službu mjerodavnu za poslove poljoprivrede sa područja svog kantona.

(5) Nakon obrade i provjere dostavljene dokumentacije, kantonalno ministarstvo vrši obračun novčanih potpora samo za klijente čiji su zahtjevi pravovremeni, utemeljeni i potpuni. Obračun novčanih potpora vrši se na propisanim obrascima, koje kantonalno ministarstvo uz poseban zahtjev dostavlja Federalnom ministarstvu poljoprivrede u propisanim rokovima.

(6) Kantonalno ministarstvo donosi rješenje kojim odlučuje o zahtjevima koji su pristigli kao nepravovremeni, nepotpuni ili neutemeljeni. Protiv rješenja kantonalnog ministarstva može se izjaviti žalba u roku od osam dana od dana prijema rješenja Federalnom ministarstvu poljoprivrede.

(7) Do uvođenja informativnog sustava za obradu novčanih potpora, kantonalno ministarstvo uz zahtjev iz stavka (5) ovoga članka dostavlja i obračun novčanih potpora u elektronskoj formi obrađen u Excelu.

(8) Nadzor i kontrolu u fazi proizvodnje na terenu potencijalnih klijenata, kao i tijekom prikupljanja i obrade dokumentacije, a prije dostavljanja Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vrše kantonalni poljoprivredni inspektori.

(9) Dodatnu kontrolu i nadzor vrši federalna poljoprivredna inspekcija u suradnji sa kantonalnom poljoprivrednom inspekcijom.

Članak 28.

(1) Klijent koji ispunjava uvjete za ostvarivanje novčanih potpora po modelu kapitalnih ulaganja, modelu ruralnog razvitka, modelu potpore dohotku i modelu ostalih vrsta potpora podnosi zahtjev i propisanu dokumentaciju Federalnom ministarstvu poljoprivrede.

(2) Federalno ministarstvo poljoprivrede, temeljem Programa potpora i posebitog propisa za svaki pojedini model novčane potpore iz stavka (1) ovoga članka, prima zahtjeve, vrši provjeru dokumentacije, obrađuje predmete i utvrđuje činjenično stanje na terenu.

(3) Kantonalna ministarstva i njihove stručne službe, odnosno kantonalni poljoprivredni zavodi u postupku realiziranja novčane potpore po modelima iz stavka (1) ovoga članka, u slučajevima kada je to propisano Programom potpora i posebitim propisom mogu utvrditi činjenično stanje na terenu.

(4) Nakon obrade i provjere dostavljene dokumentacije Federalno ministarstvo poljoprivrede vrši obračun novčanih potpora za klijente čiji su zahtjevi pravovremeni, utemeljeni i potpuni i rješenjem odobrava i određuje visinu novčanih potpora koje pripadaju klijentu. Rješenje kojim se odobrava i određuje visina novčanih potpora konačno je u upravnom postupku i protiv njega nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Kantonalnog suda u Sarajevu.

(5) Zahtjevi koji se odobre prosljeđuju se Federalnom ministarstvu finansija - Sektor Trezora na isplatu.

(6) Federalno ministarstvo poljoprivrede donosi konačno rješenje kojim odlučuje o zahtjevima koji su pristigli kao nepravovremeni, nepotpuni ili neutemeljeni. Protiv rješenja Federalnog ministarstva poljoprivrede nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Kantonalnog suda u Sarajevu.

(7) Stručni nadzor nad realiziranjem novčanih potpora iz stavka (1) ovoga članka vrše po potrebi i službenici Federalnog ministarstva poljoprivrede koje ovlasti federalni ministar poljoprivrede.

Članak 49.

Klijenti koji počine prekršaj iz članka 23. ovoga Zakona gube pravo na ostvarenje novčane potpore za period od tri godine, računajući od dana dostave pravomoćnog rješenja

(Dodatak I.)

Izračunavanje ukupnog obujma poslovanja poljoprivrednog gazdinstva

Vrsta proizvodnje	Jed.mjere	Količina	Koeficijent	Ukupno proizvodnih jedinica		
1	2	3	4	5	6	7
Žitarice	ha		X	1,0	=	
Uljarice	ha		X	1,4	=	
Duhan	ha		X	2,5	=	
Povrće	ha		X	5,0	=	
Vinogradi	ha		X	6,0	=	
Voćnjaci	ha		X	5,0	=	
Ljekovito bilje	ha		x	4,0	=	
Sjemenski usjevi	ha		x	5,0	=	
Ostali polj. usjevi	ha		x	1,0	=	
Goveda do 2 godine starosti	broj		x	0,5	=	

Goveda preko 2 godine starosti	broj		x	1,0	=	
Ovce, koze, ovnovi, jarčevi	broj		x	0,15	=	
Pčelinje zajednice	broj		x	0,05	=	
Konji do 2 godine starosti	broj		x	0,8	=	
Konji preko 2 godine starosti	broj		x	1,2	=	
Svinje do 50 kg	broj		x	0,1	=	
Svinje preko 50 kg	broj		x	0,3	=	
Kokoši	broj		x	0,005	=	
Pilići	broj		x	0,002	=	
UKUPNO	xxx	Xxx	xxxxx	xx		

METODOLOGIJA:

- U kolonu 3. upisuju se ha korištene površine, broj stabala, broj stoke i broj peradi pojedinačnog poljoprivrednog gazdinstva.
- Pojedini obujam poslovanja izračunava se množenjem količine proizvodnje iz kolone 3. sa koeficijentom u koloni 5.
- U izračunavanju ukupnog obujma poslovanja poljoprivrednog gazdinstva sabira se obujam poslovanja pojedinih proizvodnji.
- Za proizvodnje za koje nije propisan koeficijent radi sticanja statusa komercijalnog gazdinstva podnosi se zahtjev za razvrstavanje Federalnom ministarstvu poljoprivrede.

DODATAK II.

Prioriteti u modelu poticaja proizvodnji

Opis	Jedinica	Minimalna poticana količina
Model poticanja proizvodnje		
Poticanje ratarskih i povrtlarskih kultura		
Krušna žita (deklarirano sjeme) (deklarirano sjeme i račun), uljarice, strna žita	ha	1,00
Kukuruz zrno (referentni prinos) (deklarirano sjeme i račun)	ha	2,00
Ostala žita	ha	1,00

Uljarice (soja, suncokret i uljana repica)	ha	1,00
Krmno bilje na oranicama	ha	0,50
Šećerna repa	ha	1,00
Duhan	kg	0,50
Povrće	ha	0,50
Merkantilni krumpir	ha	1,00
Ljekovito bilje (za svaku pojedinu kulturu)	ha	1,00
Sjemenski usjevi kod žita dodati troškove dorade	ha	Svi priznati usjevi
Sjemena deklarirana	kg	Sve proizvedeno
Poticanje sadnog materijala, višegodišnjih nasada i maslinovog ulja		
Sadni materijal deklariran	kom	sav priznati sadni materijal
Vinogradi za vinske sorte	ha	0,30
Vinogradi sa stolne sorte	ha	0,30
Voćnjaci intenzivni (broj sadnica, navodnjavanje)	ha	0,50
Voćnjaci poluintenzivni (broj sadnica)	ha	0,50
Govedarstvo		
Mlijeko (kravlje)	litar	500 mjesečno
Mliječne krave	grlo	3
Krave prvotelke	grlo	2
Utovljena junad od teladi iz domaćeg uzgoja	grlo	3
Utovljena junad od teladi iz uvoza	grlo	10
Krave i bik u sustavu krava-tele	grlo	15
Ovčarstvo i kozarstvo		
Mlijeko (ovčje i kozje)	litar	300 mjesečno
Rasplodne ovce i ovnovi osnovnog stada stariji od 1 godinu	grlo	50
Rasplodne koze i jarčevi	grlo	25
Jagnjad preko 20kg - račun	grlo	10
Svinjogojstvo		
Utovljene svinje od prasadi iz domaćeg uzgoja	grlo	25
Utovljene svinje od prasadi iz uzgoja	grlo	75

Rasplodne krmače	grlo	5
Krmače prvopraske	grlo	3
Peradarstvo		
Nesilice u fazi eksploatacije	kljun	
Brojleri	kljun	5.000 po turnusu
Pilenke domaće	kljun	1.000
Pilenke uvezene	kljun	5.000
Roditeljske rasplodne pilenke	kom.	5.000
Pčelarstvo		
Pčelinje zajednice	košnica	20
Med, dokaz račun	kg	300
Poticanje ribarstva		
Riblja mlađ (domaći uzgoj)	kom.	100.000
Uzgoj slatkovodne ribe I. skupine (dokaz račun)	kg	3.000
Organska proizvodnja		
Organska proizvodnja (ukupno za sve kulture)	ha	0,25
Model ruralnog razvitka		
Izvorne autohtone pasmine		
Domaća buša	grlo	1
Bosanski brdski konj	grlo	1
Domaći magarac	grlo	1